

BIOINSTITUT o. p. s.

INSTITUT PRO EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ
A UDRŽITELNÝ ROZVOJ KRAJINY

VÝROČNÍ ZPRÁVA **2008**

Slovo úvodem

V roce 2008 pokračoval růst společnosti Bioinstitut, o.p.s. jak po stránce odborného zapojení do řešení výzkumných projektů, tak následným posílením kmenových členů pracovního týmu.

Navázali jsme další spolupráci s výzkumnými ústavami v ČR, které mají o téma ekologického zemědělství zájem. Rovněž si ceníme spolupráce s hlavními aktéry v ekologickém sektoru, jak na domácí, tak zahraniční úrovni. Důležité je propojení na svaz ekologických zemědělců PRO-BIO, díky kterému se výsledky naší práce dostávají přímo k jejich uživatelům a zároveň nám poskytují odezvu na nabízené výstupy. Volbou témat projektů, seminářů a dílčích zakázek můžeme vhodně reagovat na potřeby praxe.

I přes snahy mnoha výzkumných institucí zapojit se do nového moderního trendu, kterým sektor EZ v současné době bezesporu je, zůstává stále mnoho témat, která nejsou v ČR komplexně řešena. Proto i nadále využíváme spolupráce s výzkumným ústavem FiBL a nabízíme cenné informace, získané z dlouholetých zkušeností v zahraničí, adaptované na české podmínky k využití v praxi.

Zároveň se snažíme přispět k účelnému hospodaření, přispívajícímu k ochraně přírodního prostředí a podporujícímu rozvoj biodiverzity na farmách.

Vedle odborné podpory usilujeme i o zviditelnění a popularizaci ekologického zemědělství. Veřejnosti a zejména konzumentům biopotravin nabízíme dny otevřených vrat na farmách, které hospodaří v souladu s ochranou přírody a krajiny. Tak propagujeme i další rovinu přínosu EZ, která je mezi spotřebiteli v současné době chápána spíše jen na úrovni kvality biopotravin a ochrany vlastního zdraví.

Posílili jsme také webovou prezentaci společnosti. Pravidelnou aktualizací našich stránek, utváříme pestrou nabídku vzdělávacích akcí, odborné literatury, pracovních i společenských setkání, které nejlépe dokládají záběr naší práce.

Věříme, že naše výsledky a výstupy podporují rozvoj a konkurenceschopnost českých ekozemědělců na domácím i evropském trhu.

*Mgr. Pavlína Samsonová
ředitelka Bioinstitutu*

Čím se Bioinstitut zabývá

- zastřešování aktivit výzkumu a vzdělávání v ekologickém zemědělství
- přenos poznatků vědy a výzkumu v oblasti ekologického zemědělství do praxe
- publikační a osvětová činnost v České republice a v zemích střední a východní Evropy

Bioinstitut je zapojen do projektů na podporu rozvoje ekologického zemědělství formou vzdělávání, poskytování informací a osvěty.

Úzce spolupracuje s řadou odborných a výzkumných pracovišť v ČR a je nositelem několika výzkumných projektů.

Výzkumné úkoly

Nosným tématem současných úkolů je šetrné zemědělské hospodaření ve vztahu k ochraně přírody a krajiny, tvorba metodiky faremních plánů, včetně návrhů na úpravy systému vyplácení finančních podpor v zemědělství. Zároveň jsou řešeny úkoly přímo ze zemědělské praxe.

Optimalizace zemědělské a říční krajiny v ČR s důrazem na rozvoj biodiverzity

- Registrační číslo: 2B06101
- Období realizace: 07/2006 – 06/2011
- Financování: součást výzkumného projektu 2B06101, Národní programu výzkumu II. (MŠMT)
- Hlavní řešitel projektu: Univerzita Palackého Olomouc
- Spolupřesitelé: ČHMÚ, ČZU, MZLU, Výzkumný ústav pícninářský, Výzkumný ústav bramborářský, OSEVA – Výzkumná stanice

Pracovníci Bioinstitutu připravují faremní plán

Dílčím cílem našeho pracoviště v tomto výzkumném projektu je vytvořit a ověřit metodiku plánů environmentálně šetrného hospodaření zemědělského podniku v krajině. Projekt je tématicky propojen s projektem Ekozemědělci přírodě, kde přenášíme výstupy z našeho výzkumu přímo do praxe zemědělských podniků.

Hlavním cílem v roce 2008 bylo ověřit v praxi pracovní verzi Metodiky mapování zemědělského podniku, která slouží jako podklad k tvorbě plánů šetrného hospodaření. V průběhu vegetačního období roku 2008 byly mapovány další podniky v různých produkčních oblastech, různé ve-

likosti i struktury hospodaření (s čistě rostlinnou produkcí, nebo živočišnou produkcí či smíšené farmy).

V rámci projektu zpracoval kolektiv autorů metodickou příručku: Nelesní dřevinná vegetace – návrhy, výsadba a údržba. Při zpracování faremních plánů je výsadba nelesní dřevinné vegetace jedno z nejčastěji navrhovaných opatření.

Optimalizace ekologického zemědělství a vybraných agroenvironmentálních opatření s důrazem na ochranu přírody a krajiny

- **Registrační číslo:** SP/2d3/155/08
- **Období realizace:** VII. 2008 – XII. 2010
- **Financování:** VaV MŽP
- **Hlavní řešitel projektu:** Bioinstitut, o.p.s.
- **Spoluřešitelé:** UP Olomouc, VÚMOP Praha Zbraslav, ÚZEI Praha, pracoviště Brno

Při řešení projektu se jednotlivá pracoviště zaměřují na způsoby ekologického obhospodařování zemědělské půdy a provádění vybraných agroenvironmentálních opatření a sledují jejich vlivy a dopady na ekosystémy.

Řada zahraničních literárních pramenů dokládá pozitivní efekty ekologického zemědělství na životní prostředí. Situace v České republice, kde proběhla v poválečném období socializace se scelením pozemků a odstraněním velkého procenta stabilizačních prvků z krajiny, tomu mnoh-

dy nenasvědčuje, a to i přes zaváděná agroenvironmentální opatření. Cílem projektu jsou návrhy optimalizace ekologického způsobu hospodaření a vybraných agroenvironmentálních opatření prospěšných pro ochranu přírody a krajiny. Zároveň je předpokladem, že z těchto opatření budou profitovat i ekologičtí zemědělci, neboť pouze prokazatelné efekty na životní prostředí budou v budoucnu, v rámci Společné zemědělské politiky, podporovány. Výsledky řešení budou aplikovatelné i v zemědělství konvenčním, zvláště vhodná budou pro chráněná území.

Na začátku prosince uplynulého roku se vydali pracovníci Bioinstitutu Olomouc a Ministerstva zemědělství na pracovní cestu do Severního Irsku. Cílem cesty bylo seznámení s nastavením agroenvironmentálních opatření Programu rozvoje venkova (PRV) s ohledem na rozmanitost planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů, ale i na zachování či zlepšování krajinného rázu v Severním Irsku.

Využití luskovino-obilných směsek pro zvýšení soběstačnosti v krmivech a pro podporu kvality půdy na ekologických farmách v České republice

- **Období realizace:** 1. 12. 2008 – 31. 5. 2010
- **Registrační číslo:** A/CZ0046/1/0024
- **Financování:** projekt podpořen Finančními mechanismy EHP a Norska a státním rozpočtem ČR prostřednictvím Fondu pro podporu výzkumu
- **Spolupřítel:** Agritec, s.r.o, MZLU Brno, Bioforsk Organic (Norsko)

Luskovino-obilné směsky (LOS) byly již v tradičním zemědělství (ještě před nástupem intenzivního velkoplošného zemědělství) využívanou součástí osevního postupu na orné půdě. Zlepšující efekt pro půdu i kvalitní produkce zrna (luštěniny a obiloviny) jsou historicky známé. V současné době se však příliš nevyužívají. Je zřejmé, že prakticky využitelné, ale experimentálně ověřené poznatky pro zlepšení krmné základny EZ v ČR chybí. Je třeba nabídnout ekozemědělské praxi v ČR náhradu za nedostatkové obiloviny a riskantní a drahé dovozy (GMO sója). Řešením mohou být LOS, které netrpí chorobami ani škůdci, dobře se udržují v bezplevelném stavu a navíc díky přítomnosti luskovin obohacují osevní postup o dusík (fixace vzdušného dusíku do půdy).

Je nutné nově ověřit jejich možné složení s ohledem na podmínky ekologického zemědělství, s ohledem na nové odrůdy, potenciální zaplevelení, mechanizaci používanou v EZ, ekonomiku pěstování a hlavně výživovou hodnotu krmiv.

Vzdělávání a osvěta

Bioinstitut podporuje vznik informačních míst na farmách, které jsou otevřené návštěvníkům. Postupně tak vytváří síť ukázkových farem, často splňujících nadstandardní požadavky na ochranu přírody a krajiny nebo se zpracováním bioproduktů a prodejem přímo z farmy.

Cílem je zprostředkovat informace o vazbě mezi šetrným hospodařením v krajině a druhovou rozmanitostí i krajinným rázem, dále o možnostech zpracování bioproduktů na farmě s návazností na přímý prodej ze dvora nebo na prodej v místních prodejnách např. zdravé výživy.

Na vybrané farmy pořádáme exkurze spojené se semináři, určené jak veřejnosti, tak novým zájemcům o ekologický způsob hospodaření nebo také pracovníkům státní správy, kteří často se zemědělci vstupují v jednání, dále studenti středních a vysokých škol a spotřebitelé se vztahem k přírodě a ke způsobu produkce potravin.

Tyto aktivity jsou realizovány díky dvěma vzdělávacím a osvětovým projektům.

EZZB – Ekologické zemědělství a zpracování biopotravin

- **Období realizace:** IX. 2008 – XII. 2010
- **Financování:** veřejná zakázka Ministerstva zemědělství
- Realizátorem veřejné zakázky je PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců s jeho pobočkami a regionálními centry, ve spolupráci s Bioinstitutem, o.p.s. a Spolkem poradců v ekologickém zemědělství – EPOS.

Ekozemědělci přírodě Modelové ekofarmy jako vzor pro ochranu přírody a krajiny na úrovni zemědělského podniku

- **Období realizace:** VII. 2008 – V. 2010
- **Financování:** Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti, Ministerstvem zemědělství ČR, Lichtenštejnskou nadací Sonnenwiese Stiftung prostřednictvím FiBL.

Farmy postupně vybavujeme venkovními informačními tabulemi, letáky a dalšími informačními materiály.

Návštěvníci se díky této informační podpoře, kterou farmám poskytujeme, mohou dozvědět, jak rozpoznat zásady hospodaření v souladu s přírodou nebo, jak vznikají bioprodukty.

Práce s členy v síti Ekozemědělci přírodě zahrnuje návštěvy farem, individuální poradenství, telefonický/e-mailový kontakt, konzultace. Terénní poradenství je zaměřené na prohlubování vlivu hospodaření na farmách na druhovou rozmanitost. Navazuje pak poradenství o možnostech využívání zemědělských dotací, i finančních prostředků Ministerstva životního prostředí. V této souvislosti se sbírají data ke zpracování faremních plánů a navrhuje se opatření (např. plánování výsadeb ve volné krajině).

Zásadní význam těchto aktivit spočívá v iniciování a podpoře zájmu ekozemědělců pečovat o zemědělskou i nezemědělskou půdu; v tom, že vnímá ekofarmu jako propojený celek, ve kterém mohou být využita opatření pro přírodu i k hospodaření samotnému – výsadby větrolamů, remízků apod. slouží jako ochrana proti vodní i větrné erozi; výsadby skupin stromů a keřů i solitérů zajišťují welfare zvířat (poskytují stín); vyséváním a vysazováním určitých druhů rostlin je podporována funkční biodiverzita – vznik užitečných vztahů mezi organismy zemědělských i nezemědělských ploch (škůdce – predátor), je využívána biologická ochrana rostlin.

V listopadu se uskutečnila exkurze a seminář „Ekologické pěstování polních plodin a zeleniny na ekofarmě Country Life“. A to i ve vztahu k prostředí, ve kterém se farma nachází – přírodní park Povodí Kačáku. Hospodaří se zde s ohledem na obnovu původní rovnováhy krajiny – se snahou minimalizovat

vodní i větrnou erozi, pečovat a podporovat druhovou diverzitu pěstovaných plodin i přírody kolem. Exkurze byla zaměřena na zpracování obilí, které probíhá rovněž přímo v areálu podniku – čištění, loupání, mletí obilí a pečení nejrůznějších druhů pečiva s vazbou na prodej ve vlastních prodejnách v Praze i v ostatních obchodech se zdravou výživou, a to i mimo Prahu. Raritou je zde zpracování kamutu – staré obilniny; její mletí a pečení kamutového pečiva.

Pro podporu vzdělávání, předávání informací z výzkumu do praxe a vzájemné výměny zkušeností pořádáme semináře a exkurze pro zemědělce, poradce, pracovníky státní správy, školy i veřejnost.

Další formou zajištění informační a odborné podpory do sektoru EZ je tvorba metodických příruček, zaměřených buď přímo na prvovýrobu nebo zpracování bioproduktů. Na konci roku jsme vydali metodiku na téma faremní porážky a zpracování masa. V příštím roce bude zpracována

tématika faremního zpracování mléka, bioosiv a pěstování bylin v EZ.

Cílem tvorby metodických příruček je podpora rozvoje produkce zpracování výrobků na úrovni podniku, tj. rozvoje domácí produkce biopotravin a regionálního trhu s bioprodukty. V prosinci 2008 proběhl pracovní seminář Představení databáze bioosiv OrganicXseeds s cílem výměny zkušeností pro přípravu zkušebního provozu databáze bioosiv v České republice.

Návštěvy a semináře na ekofarmách

**organic
seeds**

Bioakademie

Bioinstitut se podílel na organizaci Bioakademie – 8. evropské letní akademie ekologického zemědělství, tradičně pořádané PRO-BIO Svazem ekologických zemědělců, které se každoročně účastní zástupci více než 20 zemí Evropy.

V jejím rámci uspořádal Bioinstitut první vědeckou konferenci na téma: Nové poznatky vědy a výzkumu v ekologickém zemědělství. V průběhu konference si pracovníci různých specializací vyměnili aktuální poznatky z výzkumu EZ s přesahem do krajinné sféry a jednotlivých složek životního prostředí. Všechny příspěvky prezentované v rámci vědecké konference byly opublikovány ve sborníku Bioakademie 2008.

Spolupracující organizace: Univerzita Palackého Olomouc, Forschungsinstitut für Biologischen Landbau FiBL Schweiz, Austria, Bioforsk (Norwegian Institute for Agricultural and Environmental Research), ISOFAR (International Society of Organic Agriculture Research), Bio Forschung Austria, Bio Austria

Bioakademie
www.pro-bio.cz/bioak

Biobál

Bioinstitut a svaz PRO-BIO připravil neformální společenskou akci Biobál pro všechny přátele ekologického zemědělství a milovníky biovína. Akce se stala příležitostí pro přátelské posezení a oslavu uplynulého roku v ekologickém sektoru. Biobál se uskutečnil 15. 2. 2008 na Lovecké chatě v Litovelském Pomoraví.

Publikační činnost v roce 2008

Praktické příručky a metodiky Bioinstitutu

- **Přípravky na ochranu rostlin registrované v ČR, které je možné použít v ekologickém zemědělství (2. aktualizované vydání)**

Seznam přípravků je pro rok 2008 odsouhlasen kontrolními organizacemi ABCERT AG, Biokont CZ, KEZ o.p.s. a PRO-BIO Svazem ekologických zemědělců. Jedná se o praktickou pomůcku, která jmenovitě uvádí obchodní název přípravku včetně účinné látky, registrační číslo, jméno a adresu registranta, oblast a předmět použití.

- **Nelesní dřevinná vegetace – návrhy, výsadba a údržba**

Publikace s řadou názorných ilustračních fotografií obsahuje podrobný přehled funkcí, které plní nelesní dřevinné biotopy v krajině, detailně rozpracovanou metodiku plánování výsadeb, vlastní výsadby stromů a keřů, včetně jejich následné údržby. Součástí příručky je i orientační přehled nákladů, se kterými při zakládání vegetačních prvků musíte počítat. Cenné jsou přílohy publikace, které obsahují seznam dřevin vhodných pro výsadbu v konkrétních podmínkách České republiky.

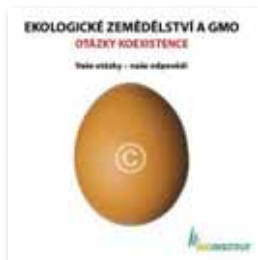
- **Porážka a zpracování masa a masných výrobků v ekologickém zemědělství**

Návody a doporučení pro porážku a zpracování na ekologické farmě

Příručka by měla usnadnit ekozemědělcům orientaci v oblasti zpracování masa a jeho výrobků, o něž je mezi spotřebiteli stále vyšší zájem. Obsahuje přehled potřebných zákonů, předpisů a vyhlášek, obecné požadavky na vybavení provozu pro porážku a zpracování, následně samotné zpracování a výroba faremních produktů, seznam a vzory dokumentů, potřebné informace pro prodej ze dvora, možnost finanční podpory v oblasti zpracování masa a nako- nec užitečné odkazy a publikace. Poskytuje návody a doporučení, jak jednoduše zorganizovat porážku, vybudovat a uvést do provozu zpracovnu masa i masných výrobků přímo na úrovni zemědělského podniku. Je určena stávajícím i budoucím zpracovatelům, provozujícím porážku a zpracování masa na farmě.

■ Ekologické zemědělství a GMO / Otázky koexistence / Vaše otázky – naše odpovědi

Brožura je zaměřena na koexistenci systému ekologického zemědělství se systémem, který využívá pěstování geneticky modifikovaných plodin a možná teoretická i praktická rizika, kterým mohou být zemědělci hospodařící ekologickým způsobem v této souvislosti vystaveni. Zvláštní důraz je kladen na význam preventivních opatření, resp. kroků, kterými lze tato rizika minimalizovat, jakož i další opatření, vyplývající z platné legislativy, která se problematiky koexistence dotýkají, a to jak na národní, tak i evropské úrovni. Brožura je určena zemědělcům i odborné veřejnosti, přehledně formou otázek a odpovědí.

■ Překlady poradenských listů *Merkblatt FiBL*

■ Skupinové kojení selat v ekologickém chovu prasat

Chov prasat v podmínkách ekologického zemědělství je velmi perspektivním oborem. Pro jeho úspěšnou realizaci je, více než jinde, důležitý důraz na welfare a přirozenou odolnost zvířat. To ale umožňují spíše alternativní technologie chovu, jako je například systém skupinového kojení selat vyzkoušený na ekofarmách v Německu, Rakousku a ve Švýcarsku nebo rodinový chov se zapouštěním kojících prasnic popisovaný na příkladu z české praxe.

■ FiBL Dossier Kvalita biopotravin

Publikace, která vznikla ve spolupráci s PRO-BIO LIGOU, je překladem originálu, který vydal FiBL Výzkumný ústav ekologického zemědělství ve Švýcarsku. Příručka přináší zájemcům o ekologické zemědělství aktuální výsledky výzkumů v oblasti kvality biopotravin a jejich zdravotní nezávadnosti zejména v porovnání s potravinami z konvenční produkce.

■ Materiály pro výuku, vzdělávání a osvětu

■ Sborník z Bioakademie – Šarapatka, B.; Samsonová, P. (eds.): *Bioakademie 2008 – Sborník, Nové poznatky vědy a výzkumu v ekologickém zemědělství*. Olomouc: Bioinstitut, 2008.

■ CD s výukovými prezentacemi: *Ekologické zemědělství – prezentace pro výuku i praxi*.

Ročenka ekologického zemědělství 2008

Bioinstitut ve spolupráci s PRO-BIO LIGOU vypracoval pro Ministerstvo zemědělství novou ročenku ekologického zemědělství, která Vás provede světem ekologického zemědělství a biopotravin. Čtenáři zde naleznou aktuální přehled struktury a velikosti ploch v ekologickém zemědělství, počtu podniků a výrobců, dále informace o produkci komodit či statistické údaje zpracovatelů biopotravin včetně nabídky biopotravin konečnému spotřebiteli a jejich cenové srovnání (např. rozdíly v cenách při nákupu na farmě a v obchodním řetězci či v bioprodejnách) a mnoho dalších informací.

Díky finanční podpoře nadace Avalon a SVWO připravuje Bioinstitut překlad učebnice Ekologické zemědělství v praxi do ruského jazyka.

Bioinstitut pravidelně přispívá aktuálními zajímavostmi do Zpravodaje v rámci Bioměsíčníku, který je distribuován předplatitelům a do prodejen zdravé výživy a biopotravin po celé ČR.

Zpráva o hospodaření

Náklady		
Struktura nákladů	Kč	EUR
Materiál - běžná spotřeba	239 059	8 877
Cestovné	475 238	17 647
Ostatní služby	1 127 151	41 774
Mzdové náklady	1 708 504	63 443
Zákonné sociální pojištění	508 012	18 864
Zákonné sociální náklady	8 073	300
Ostatní daně a poplatky	180	7
Dary	5 070	188
Kurzové ztráty	34 429	1 278
Jiné ostatní náklady	14 508	539
CELKEM	4 120 224	152 917

Výnosy		
Struktura výnosů	Kč	EUR
Tržby za vlastní výrobky	82 748	3 073
Tržby z prodeje služeb	872 134	32 385
Úroky	6 619	246
Kurzové zisky	320 257	11 892
Přijaté příspěvky (dary)	434 040	16 117
Jiné ostatní výnosy	19 413	721
Provozní dotace	3 064 525	113 796
CELKEM	4 799 736	178 230
Náklady celkem	4 120 224	152 917
Výnosy celkem	4 799 736	178 230
Hospodářský výsledek	679 512	25 313

EUR = 26,93
(podle kurzu ČNB k 31. 12. 2008)

Struktura společnosti

Správní rada

- předseda / Ing. Petr Trávníček
- místopředseda / Dr. Ing. Urs Niggli
- Prof. RNDr. Otakar Štěrba, CSc.
- Dipl.-Ing. Agr. ETH Martin Lichtenhahn
- Ing. Zdeněk Perlinger
- Prof. RNDr. Lubomír Dvořák, CSc.

Dozorčí rada

- předseda / Ing. Jiří Jirka (do 9. 4. 2008),
Ing. Henrieta Kotlebová (od 9. 4. 2008)
- Dr. Elisabeth Stöger
- Ing. František Chlad

Ředitel společnosti

- Ing. Jiří Urban (do 30. 6. 2008)
- Mgr. Pavlína Samsonová (od 1. 7. 2008)

Zaměstnanci

- Ing. Jiří Urban
- Mgr. Pavlína Samsonová
- Mgr. Karolína Dytrtová
- Ing. Alena Malíková
- Mgr. Stanislava Čížková
- Ing. Markéta Sábliková
- Ing. Ladislav Čáp
- Mgr. Filip Vávra
- Prof. Dr. Ing. Bořivoj Šarapatka, Csc.
- Ing. Vladimír Lačňák

Externí spolupracovníci

- Ing. Radomil Hradil
- Ing. Vilma Hladíková
- Ing. Bohuslava Pajurková
- Ing. Marek Bednář
- akreditovaní poradci EZ
- a další.

Jednání správní a dozorčí rady

V roce 2008 se konala dvě jednání správní rady.

Dne **5. září 2008** v Lednici na Moravě, a dne **18. prosince 2008** v Olomouci.

Spolupráce s organizacemi

- Výzkumný ústav ekologického zemědělství FiBL – Švýcarsko, Německo, Rakousko
- PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, Šumperk a jeho regionální pobočky
- Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
- Ministerstvo zemědělství ČR
- Ministerstvo životního prostředí ČR
- Avalon Foundation, Nizozemí
- SVWO – Švýcarský spolek pro spolupráci Východ-Západ v EZ, Švýcarsko
- Nadace Sonnenwiese Stiftung, Lichtenštejnsko
- IFOAM EU GROUP, Brusel
- Bioforsk – Norský institut pro výzkum v zemědělství a ŽP, Norsko
- MZLU – Mendlova zemědělská a lesnická univerzita, Brno
- Státní rostlinolékařská správa, pracoviště Brno
- Státní veterinární správa
- KEZ, o.p.s.
- Agritec, s.r.o.

- ÚZEI
- VÚMOP
- PRO-BIO Liga
- Ekologické farmy zapojené do sítě Ekozemědělci přírodě

Poděkování

- Kolektivu externích spolupracovníků za spolupráci na tvorbě příruček a metodik
- Lektorům přednášejícím na vzdělávacích seminářích
- Redakci Měsíčníku BIO

Bioinstitut, o. p. s.

Institut pro ekologické zemědělství a udržitelný rozvoj krajiny

Křížkovského 8, 771 47 Olomouc
Česká republika

IČ: 268 569 48

tel: +420 585 631 182
e-mail: info@bioinstitut.cz

➔ www.bioinstitut.cz

Společnost zapsaná v rejstříku u Krajského soudu
v Ostravě ke dni 9. 4. 2005, Oddíl 0, vložka 198

